

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından birlikte finanse edilmektedir.

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE
Avrupa Konseyi tarafından yürütölmektedir.

Finlandiya alışma Ziyareti Raporu

23 – 27 Eylül 2013, Helsinki

Avrupa Birliği ve Avrupa Konseyi Demokratik Vatandaşlık ve İnsan Hakları Eğitimi Ortak Projesi çerçevesinde 23 – 27 Eylül 2013 tarihleri arasında Helsinki'de bir çalışma ziyareti düzenlenmiştir. Ziyarete Milli Eğitim Bakanlığı, Talim ve Terbiye Kurulu temsilcileri, DVIHE Projesi pilot okul müdür ve öğretmenleri ile proje kapsamında düzenlenen "Eğitsel Etkinlik Yarışması"nda dereceye geren ilk beş etkinliği geliştiren öğretmenler katılmıştır. Ziyaretten edinilen izlenimlerin unutulmadan kayda geçirilmesi ve farklı bakış açılarının bir araya getirilebilmesi amacıyla her gün heyetten üç kişi belirlenmiş ve bu kişilerden günlük izlenimlerini yazılı olarak aktarmaları istenmiştir. Beş gün boyunca toplanan günlük izlenimler bir araya getirilerek aşağıda rapor olarak sunulmuştur.

23 Eylül 2013

Ulusal Eğitim Kurulu müfredat sorumlusu Kristina Kaihari tarafından Finlandiya eğitim sistemiyle ilgili genel bilgi verildi. Bu bilgiler řu şekilde özetlenebilir:

1. Eğitim müfredatları Türkiye'deki gibi sürekli değil 10 yıl gibi bir süre içerisinde bölgesel ve küresel ihtiyaçlar göz önüne alınarak değiştiriliyor ve geliştiriliyor.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından birlikte finanse edilmektedir.

COUNCIL OF EUROPE
CONSEIL DE L'EUROPE
Avrupa Konseyi tarafından yürütülmektedir.

2. Müfredatlar eğitim bakanlığı tarafından belirlenip eğitim ve öğretim yerel yönetimlerine devrediliyor. Yerel yönetimler eğitim bölgelerine göre bölgeselleştirilmiş eğitim programı hazırlayıp insan odaklı bir şekilde müfredata eklemeler yapılabiliyor. Okullar bu müfredat üzerinde ihtiyaçları doğrultusunda değişiklik yapabiliyor.

3. Öğretmen yetiştirmeye çok önem veriliyor. Öğretmenlerin hepsi yüksek lisanslarını tamamlamış kişiler arasından seçiliyor. 25 yıldır okullarda teftiş yapılmıyor. Bunun gerekçesi olarak da sistemin öğretmenlere uzman gözüyle bakması ve onların yaptığı her şeyin doğru olduğuna inanılması gösteriliyor.

4. Müfredatlar ülkemizde olduğu gibi bir pilot okulda önceden uygulanmıyor. Bunun aksine eğitim paydaşları (eğitim fakültesi hocaları, okul müdürleri ve öğretmenler) tarafından oluşturulan bir kurul tarafından belirleniyor ve uygulamaya konuluyor.

5. Bir lisede görevli olan tarih öğretmeni Sn. Nina Vântänen ortaöğretim hakkında genel bilgi verdi. Bu bağlamda öğrencilerin lise öğrenimleri boyunca (3 yıl) 75 değişik ders ve 11 seçmeli ders aldığını belirtti. Liselere geçişte öğrencilerin akademik başarı ve sosyal becerilerine bakılarak alındığını ve Lise sonunda öğrencilerin bir sınavı geçerek Lise öğrenimini 2-4 yıl aralığında tamamladığını söyledi. Lise sonunda girdikleri bu sınavda öğrencilerin en az 4 dersten sınava girmesinin gerektiği ve bunlardan sadece Fincenin zorunlu olarak alınması gerektiğini ekledi. Bu sınavların merkezi olarak yapıldığını, soruların açık uçlu sorular olduğunu ve sınavların birbirinden haberi olmayan farklı kişiler tarafından değerlendirildiğini açıkladı.

6. Liselerde öğrenci konseyleri yasal olarak zorunlu hale getirilmiş. Eğitim ve öğretimin işleyişinde oldukça söz sahibi bir konumdalar. Aşağıdan yukarıya doğru bir sistem belirlenmiş. Konseye ait bir bütçe var ve bu bütçe belediyeler tarafından ve öğrencilerin düzenlediği etkinlikler sonucunda elde edilen parayla oluşturuluyor.

7. Liselerde okul yönetiminin belirlediği ders seçilebiliyor. Bütün liselerin yapısı farklı olabiliyor.

Sn. Liisa Vaaskalainen eğitimdeki eşitlikten bahsetti. Eşitlik kapsamında eğitimde bölgesel, ekonomik ve cinsiyetler ilgili farklılıkların esas alınarak müfredatın oluşturulduğunu söyledi.

Tüm konuşmacılar, uygulanan programın başarılı olmasının temel sebebinin kesinlikle iyi öğretmenlere sahip olmaktan kaynaklandığını belirtti.

Sonuç olarak kuzeyden güneye aynı akademik başarının elde edildiği, dezavantajı ortamlar olması halinde bu alanlara daha fazla yatırım yapmak suretiyle bu eşitsizliklerin giderildiği belirtildi.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından birlikte finanse edilmektedir.

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Avrupa Konseyi tarafından yürütülmektedir.

Ülkedeki aktif vatandaşlık kavramının yerleşmesi için Lise öğrenci birliklerine büyük önem verildiğinin de altını çizmek gerekir. Bu birlikler Türkiye'dekinden farklı olarak, siyasi partilerden bağımsız bir şekilde çalışmalarını sürdürmektedir.

Yusuf Paşaoğlu
Mine Bodur
Burak Kaya

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından birlikte finanse edilmektedir.

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE
Avrupa Konseyi tarafından yürütülmektedir.

İlk İzlenimler

Nasıl daha iyi yapabilirim?

- Değişen ve gelişen dünyada Finlandiya eğitim sistemi de hare 10 yılda bir müfredat değiştirme yoluna gidiyor. Var olan yapının nasıl daha iyi bir hale getirilebileceği buradaki eğitim tartışmalarının temel sorunu.
- Finlandiya, öğretmen seçiminde çok hassas davranıyor. Öğretmen olmak isteyenler sıkı bir eğitimin ardından "Neden öğretmen olmak istediklerini" sorgulayan ve öğretmenlik becerilerinin denediği bir mülakata tabi tutuluyorlar.
- Finlandiya'da bir ulusal eğitim bakanlığı var. Bu bakanlık, ana çerçeveyi belirliyor.
- Uygulamada ise belediyeler ve okullar sorumlu. Her okul bulunduğu bölgenin koşullarına göre programını belirleyebiliyor. Belediyeler okulların ihtiyaçlarını karşılıyor.

Öğretmenlerimize güveniyoruz!

- Finlandiya'da tüm öğretmenler kırk yaşına kadar yüksek lisans yapmak zorunda. Toplum öğretmenlere saygı duyuyor.
- Ülkede toplanan vergiler sayesinde devlet eğitim faaliyetlerini ücretsiz olarak yürütüyor (ilk kademedeki üniversiteye kadar) (10 milyar Avro).
- Okullarda uygulanan ölçme Sınavları'nda çoktan seçmeli sorular tercih edilmiyor.
- Öğretmenleri bakanlık atamıyor. Her okul ihtiyaç duyduğu branşlar için gazeteye ilan veriyor. Öğretmenleri okul yönetimi işe alıyor.

Öğrenci Konseyi - Öğrencilerin sesi!

- Her genel lisede öğrenci konseyi oluşturulmak zorunda. Bu konsey ülke yasalarının okul kurallarına aykırı olmamak koşuluyla istediği organizasyonu düzenleyebiliyor. Belediyeden 3000 Avro yardım alıyor ve bilet satışı vb. yollarla gelir elde edebiliyor. Konsey öğretmenler Toplantısına temsilci gönderir okul yönetiminden doğrudan talepte bulunabiliyor. Yönetim de mutlaka öğrenci konseyinin fikrini alıyor.
- Finlandiya parlamentosunun 1/5'i öğretmen kökenlilerden oluşuyor.

Burak Kaya

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından birlikte finanse edilmektedir.

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE
Avrupa Konseyi tarafından yürütülmektedir.

24 Eylül 2013

Viiki Öğretmen Okulu

Yapılandırmacı yaklaşım okulun tümünde uygulanıyor. Tarih, İngilizce ve felsefe derslerini izleme fırsatımız oldu ve öğrencilerin tüm derslerde aktif olduğunu gördük. Öğrencilerin ödevlerini aksatmadan yapmalarının sebebinin kültür olduğu ifade ediliyor. Sınıf geçmede sadece performansa değil birçok kritere bakılıyor (not, performans, derse katılım, vb.) öğrencilerin kendilerini farklı biçimlerde ifade edebileceği düşünülüyor ve değerlendirme yapılırken bu kriterlerin hepsi göz önünde bulunduruluyor.

İlkokul ikinci sınıfta din kültürü öğretmeni ders anlatırken çeşitli görsel materyaller kullanarak öğrencinin anlatılan konuyu zihninde somutlaştırılması sağlanıyor. Örneğin Hz. İsa'nın çoban olduğu dönemi anlatırken plastik koyun, kurt ve Hz. İsa figürleri kullanılıyor.

İngilizce dersinde öğretmen teknolojiyi çok iyi kullanıyor. Hem konuşma, hem okuma hem de eş anlamlı kelimeleri bulma çalışmasını aynı anda yaptırıyor. Bunu yapmak için resmi projeksiyona yansıtarak öğrencilerin ne gördüklerini anlatmaları isteniyor ve ayrıca metni birbirlerine okuyorlar. Öğretmen daha çok rehber ve yönlendirici konumunda öğrenciler ikili çalışma yaparak derse etkin bir şekilde katılıyor.

Lise öğrenci konseyinin sunumunda öğrencilerin görüşlerinin müfredat yenileme çalışmalarında dikkate alındığını görüyoruz. Yine Viiki okulunda yaptığımız gözlemlerde öğrencilerin sağlıklı görüldüğü dikkatimizi çekti. Okulda verilen yemekler tümüyle sağlıklı ve hazır yemek anlayışından uzak. Öğle yemeklerinde süt musluklarından süt içiyorlar. Ayrıca okul binasının fiziksel olarak dışarıdan gelen gürültüyü en aza indirecek şekilde inşa edildiğini gördük.

Davranış ve tutumlar açısından öğretmenler de öğrenciler de son derece dikkatli. Öğrenciler için sadece ders önemli değil. Sabah öncelikle konferans salonunda bir araya geliyorlar. Her sabah on beş dakikalık bir sunum oluyor (bu sunum bir hikâye anlatımı, müzik, tiyatro gösterisi, vb. Olabiliyor). Öğrenciler bu sabah oturumuna isteyerek katılıyor. Ancak sınıflarda cep telefonunun serbest olması bazı öğrencilerin ders boyunca derse katılmamalarına sebep oluyor. Öğrenci Konseyi'ne üye olan arkadaşlarının özgüvenlerinin son derece yüksek olduğunu gördük.

Her ortamda, ister sınıf ve okul ortamında ister STK'larda olsun, fikirlerini aktarabilecekleri mercilere rahatlıkla ulaşabiliyorlar.

Hulusi Artıkoğlu/Kamil Ural/Oğuz Buharalı

www.edcreturkey-eu.coe.int

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından birlikte finanse edilmektedir.

Avrupa Konseyi tarafından yürütülmektedir.

25 Eylül 2013

Demokrasi Kuşağı Helsinki çalışma ziyareti kapsamında 25.09.2013 tarihinde Helsinki Temel eğitim okullarından Latokartanolu ziyaret edildi. Okul Helsinki'nin yeni yerleşim bölgelerinden birinde yer alıyordu. Yeni bir yapı olduğu için eğitim ortamları amacına uygun olarak düzenlenmiş. Sınıflar arasındaki ve sınıfların ortak alanlara bakan bölümlerin camdan yapılmış olması ilgi çekiciydi. "Lobi" olarak adlandırılan bu ortak alanlar öğrencilerin sınıfın dışında veya derse hazırlık amaçlı etkinlik yapmalarını kolaylaştırmak üzere tasarlanmış. Her lobide bu konuda öğrencilere rehberlik edecek öğretmenler görevlendirilmiştir.

Okul bölgenin özelliğine uygun olarak beş ayrı bölüme ayrılmış olup bu bölümler ve sınıflar bölümlerin özelliklerine göre isimlendirilmiştir. Öğrencilerin ilgilerini çekmesi açısından etkili bir uygulama olarak değerlendirilmiştir. Okula girişte ayakkabıların çıkartılması ve içeride terlik veya çorapla dolaşılması olumlu bulunmuştur.

Özel eğitime ihtiyaç duyan öğrenciler rehber öğretmen nezaretinde diğer öğrencilerle aynı sınıflarda eğitime devam etmektedirler. Okul öğrenci konseyleri ilkökul ve ortaokul bölümlerinde ayrı ayrı oluşturulmakta ve bu konseylerin etkin olarak çalışmaları sağlanmaktadır. Kıyafet konusunda öğretmenler için de öğrenciler için de her hangi bir sınırlama yoktur.

İnceleme gezisinin ikinci bölümünde Vantaa kentindeki Lumo genel lisesi ziyaret edildi. Lisenin fiziki yapısı ve eğitim imkânları yeterli bulunmuştur. Lisenin birçok ihtiyacının yerel yönetimlerce karşılandığı tespit edilmiştir. Zengin kütüphanesinden halk da faydalanabilmektedir. Ayrıca belediye ile paylaştıkları binada yetişkinlere yönelik çeşitli kurslar da verilmektedir. Ders programının düzenlenmesinde ve okulda yapılan çalışmalarda öğrenci konseylerinin katılımı sağlanmaktadır.

Bu okulda da personel ve öğrenciler için kıyafet sınırlaması bulunmamaktadır.

Alim Uzun
Mehmet Geve

www.edcreturkey-eu.coe.int

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından birlikte finanse edilmektedir.

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE
Avrupa Konseyi tarafından yürütülmektedir.

Muhittin Daş

26 Eylül 2013

1. Nöyökkönlaakson koulu 1 – 6 temel eğitim okulu ziyaret edildi. Okulun girişinde Türk bayrakları ile karşılandık. Öncelikle okul müdürü okulla ilgili bilgi verdi. Okulda 15 derslik, 320 öğrenci, 22 öğretmen, 1 müdür, 2 müdür yardımcısı, 1 sekreter, 1 bekçi, 3 mutfak çalışanı, 2 asistan, 1 sosyal hizmet uzmanı ve 1 hemşire bulunduğunu belirtti. Okul açılırken velilere yıllık çalışma takviminin bulunduğu bir bülten gönderildiğini ve bunun imzalandığını açıkladı. 1 ve 2. Sınıflar haftada 20 saat, 3-4. Sınıflar 23 saat, 5-6. Sınıflar ise 25, 27, 28 saat ders alıyorlar.

Dersler bittikten sonra isteyen 3 saat daha okulda kalabiliyor ancak bu hizmeti ücretli veriyorlar. Genel veli toplantıları yılda 2 kez yapılıyor. Fakat veliyle ayrıca "Vilma Projesi" elektronik ortamda düzenli olarak haberleşiyorlar. 5-6. Sınıflarda atölye çalışması adı altında haftada bir saat faaliyet yapıyorlar. Okul dışındaki geziler ve benzeri etkinlikler bu çalışma saatlerinde yapılıyor. Farklı dinlere tabi öğrenciler kendi dinlerinde eğitim alıyorlar. Din dersi almak istemeyenler etik dersi alıyor.

2. Öğrencilerin yaptığı faaliyetler yine öğrenciler tarafından değerlendiriliyor. Değerlendirme yaparken "gülen surat – asık surat" ya da "yeşil ışık – kırmızı ışık" gibi semboller kullanıyorlar. Eğer öğrenciler kendilerini "asık surat" veya "kırmızı ışık" ile değerlendirmişse, bunun sebepleri ayrıntılı olarak inceleniyor. Öğrencilerin öğrenirken öğrenme sürecine ve sonuca dikkat etmeleri isteniyor. Proje çalışması yaptıklarında, hedefi öğrenciler belirliyor, süreci öğrenci planlıyor ve malzemelere de öğrenci karar veriyor. Ancak öğrenci isterse öğretmenler yardım ediyor. Herhangi bir konu öğretilirken de öğrenciye doğru yanıt asla doğrudan verilmiyor, öğrencinin müzakere yoluyla arkadaşlarıyla ve öğretmeniyle tartışarak cevaba ulaşması sağlanıyor.

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından birlikte finanse edilmektedir.

COUNCIL OF EUROPE
CONSEIL DE L'EUROPE
Avrupa Konseyi tarafından yürütülmektedir.

SINIF GEZİLERİ

1. İlk sınıf gezisinde akran eğitimine tanık olduk. 5. sınıf öğrencileri 1. sınıf öğrencileriyle okuma çalışması yapıyordu.
2. İş atölyesinde böcek beslemek için küçük yuvalar yapıyorlar. Bir süre sonra da yine ders kapsamında doğadan böcek toplayıp kendi yaptıkları bu yuvacıklarda besleyeceklermiş. Ayrıca bu atölyede yaptıkları ürünleri ve tekstil atölyesinde üretilenleri Kasım ayında bir kermes düzenleyerek velilere satacaklarmış. Bu atölyelerde kendi belirledikleri ürünleri üretiyorlar. Ayrıca malzemesi bol olan derslerde asistanlardan da faydalanabiliyorlar. Hangi dersten yararlanacaklarına sınıf öğretmeni karar veriyor.

EŞİTLİKLE İLGİLİ SUNUM

- Eşit öğrenme ortamı sağlamak, yeteneklere saygı göstermek ve desteklemek, öğrenciyi eğitim hayatına katmak, toplum içinde sorumluluk almasını ve bireysel ve toplumsal ilişki kurmasını sağlamak okulun temel hedeflerindedir. Öğrencilerin sorumluluk bilincini geliştirmek için yemekhanede öğrencilere görevler veriliyor. Her gün iki öğrenci masaların silinmesinden sorumlu. Ayrıca sınıf temizliği konusunda da haftada 3 kez öğretmenin belirlediği öğrenciler temizlik personeline yardımcı oluyor.
- Öğrenci konseyi Ekim ayında her sınıftan temsilci seçerek oluşturuluyor ve bu konsey okulun sorunlarıyla ilgilenerek çeşitli etkinlikler yapıyor. Ayrıca okulda bir online bülten çıkarılıyor. Bültenin içeriğini çocuklar hazırlıyorlar ve bu bülten okulun web sitesinden velilere ulaştırılıyor.

SALDIRGANLIK KONTROLÜ PROGRAMI – ZORBALIKLA MÜCADELE (KİVA)

1 ve 4. Sınıflarda ayda bir saat zorbalıkla mücadele dersi veriliyor. Öğrenci ve öğretmenden oluşan bir ekip kuruluyor. Zorbalığa uğrayanlara “Biz yanındayız” zorbalık yapanlara da “Bu davranışı bitir.” mesajı veriliyor. Ayrıntılı bilgi için www.kivaprogram.net

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından birlikte finanse edilmektedir.

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE
Avrupa Konseyi tarafından yürütülmektedir.

EĞİTİM FAKÜLTESİ İZLENİMLERİ

Fizik ve kimya eğitimi profesörü ve Öğretmen Eğitimi Başkanı Dr Jari Lavonen öncelikle okulla ilgili genel bilgi verdi. Kurumda toplam 22 çalışan ve 3500 öğrenci bulunduğunu belirtti ve öğretmen yetiştirmenin ülke kalkınmasında önemli katkıda bulunduğunu söyledi. Öğretmen yetiştirme çalışmalarını planlı ve ihtiyaç doğrultusunda yapıldığını açıkladı.

Eğitim süresinin beş yıl olduğunu ve bunun 3 yılının lisans 2 yılının da yüksek lisans eğitiminden oluştuğunu söyledi. Bu eğitim süresince öğretmen adaylarının 3 kez tez hazırladıklarını ve ayrıca ilköğretimde ders verecek olanların 14 hafta, branş öğretmeni olmak isteyenlerin ise 18 hafta staj yaptıklarını belirtti. Öğretmen adaylarının ana dal, yan branş ve pedagojik derslerden kredilerini tamamlamaları gerekiyor.

Sunumdan sonra sorulara geçildi ve OECD ülkeleriyle Türkiye kıyaslaması yapıldı. Öğretmen yetiştirmede Türkiye ile Finlandiya arasında bazı benzerlikler bulunduğu tespit edildi.

Adıgüzel Şarman
Cengiz Soytorun

27 Eylül 2013

UNICEF Toplantısı

UNICEF temsilcileri okullarla yaptıkları işbirliği ile ilgili bilgi verdi. Eğitimin geleceğinin nasıl olması gerektiğine ilişkin yürütülen önemli projeler anlatıldı. İkinci oturumda yine bir sivil toplum örgütü olan "The Mannerheim League for Child Welfare"nin akran destek programına ilişkin bilgi verildi.

Öğleden sonra yapılan son oturumda da Finlandiya Eğitim Kurumu tarafından Finlandiya Eğitim Sistemi ve Avrupa Konseyi'nin bu alandaki çalışmaları ile ilgili sunum yapıldı.

Muhittin Ay
Hamza Gürbüz

